

۲۴- رسالت های دانشگاهیان در عرصه جنگ نرم با تأکید بر رهنمودهای مقام معظم رهبری

رعنا اورک شیرانی^۱، سحر غفاریان^۲

چکیده:

جنگ نرم مجموعه اقداماتی است که باعث دگرگونی در هویت فرهنگی و الگوهای رفتاری مورد قبول یک نظام سیاسی می گردد. به عبارت دیگر "جنگ نرم" نوعی سلطه در ابعاد سه گانه؛ حکومت، اقتصاد و فرهنگ است و از طریق استحاله الگوهای رفتاری در این حوزه ها ایجاد شده و نمادها و الگوهای نظام سلطه جایگزین آنها می گردد. به عبارت دیگر جنگ نرم عبارت است از مجموعه تدابیر و اقدامات از پیش اندیشیده فرهنگی، سیاسی و اجتماعی کشورها که بر نظرات، نگرش‌ها، انگیزش و ارزش‌های مخاطبان آماج (اعم از حکومت‌ها، دولت‌ها، گروه‌ها و مردم کشورهای خارجی) تأثیر می‌گذارد و در بلندمدت موجب تغییر منش، رفتار و کنش‌های فردی و اجتماعی آنان می‌گردد. تهدید حاصل از جنگ نرم از طریق ابزارهای تبلیغات رسانه‌ها، احزاب و تشکل‌های صنعتی و قشری به شیوه القاء و اقناع انجام می‌پذیرد و به تدریج به هژمونی فرهنگی تبدیل می‌شود. یکی از اهداف مشخص دشمن در تنگاتنگ نبرد نرم، به اسارت گرفتن دامنه‌ی افکار عمومی با ابزارهای خودساخته و متزلزل ساختن انگیزه‌ها در جامعه است. اگرچه قدرت نرم در سطوح میانی بر عنصر مردمی و قدرت ملی کشور تأکید دارد، سلب اراده و انگیزه از مردم و بی‌تفاوت نمودن آنان و سپس تبدیل آن‌ها به جمعیت‌های معارض، مخالف و مسئله‌دار نظام نیز از جمله اهداف جنگ نرم است. بنابر نظر ملتون و دیگران، آماج‌های اصلی تغییرات بنیادی در یک جامعه، روشنفکران و تحصیل‌کردگان آن جامعه هستند. به نظر مقام معظم رهبری نیز دانشگاه‌ها به عنوان کانون نخبگان فکری و جوانان و دانشجویان به عنوان افسران جوان جبهه مقابله با جنگ نرم می‌توانند به عنوان یکی از جایگاه‌های استحاله فرهنگی و الگوهای رفتاری روشنفکران و تحصیل‌کردگان آن جامعه باشند. در این راستا دانشگاه‌ها و دانشگاهیان باید تدابیری بیندیشند تا به گونه‌ای از اثرات مخرب جنگ نرم بر جامعه‌ی فرهنگی بکاهند. بنابراین با توجه به آنچه گفته شد. این نوشتار بر آن است تا نخست به تعریف فرهنگ و جنگ نرم بپردازد و سپس اهداف جنگ نرم، ابعاد آن، عرصه‌های تأثیر جنگ نرم، روش‌ها و ابزارهای جنگ نرم، اهداف مقابله با جنگ نرم و در نهایت راهکارهای مقابله با جنگ نرم و رسالت دانشگاه را از دیدگاه مقام معظم رهبری بیان کند.

واژگان کلیدی: فرهنگ، جنگ نرم، نخبگان، دانشگاهیان، رهنمودهای رهبری

۱- فارغ‌التحصیل رشته بیوشیمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان

۲- کارشناسی ارشد مدیریت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان و کارشناس فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان